

Verkstoperuskoulu- seminaari

**Joustava opetuksen ja tuen järjestäminen
perusopetuksessa**

8.2.2024 kello 12-15.15

Livelähetys 12-15.15

Viestiseinä lähetyksen yhteydessä

Materiaalit julkaistaan

<https://www.kuntaliitto.fi/verkstoperuskoulu>

Tulossa tallenne lähetyssivulle

<https://studiolinjat.live/verkstoperuskoulu-seminaari-joustava-opetuksen-ja-tuen-jarjestaminen-perusopetuksessa-8-2-2023/>

12.00 Seminaari alkaa

12.05 Seminaarin avaus: Mitä hallitusohjelman toimeenpano tuo perusopetukseen?

Valtiosihteeri Mikaela Nylander, opetus- ja kulttuuriministeriö

12.25 Verkstoperuskoulu-hankkeen pilottialueiden esittelyjä

Sivistysjohtaja Marjo, Heikkilä, Pirkanmaa-Satakunta

Sivistysjohtaja Joonas Riihimäki, Riihimäen seutu

Kasvun ja oppimisen johtaja, Anne Lahtivirta, sivistys-hyvinvointijohtaja

Matti Vääntinen ja sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen, SavoGrow&Konnevesi

Sivistysjohtaja Päivi Rantakokko, Tunturi-Lappi

13.30 Inklusiiviset joustavat rakenteet

Rehtori Minna Taipale, Edvin Laineen koulu, Iisalmen kaupunki

14.00 Tauko

14.15 Vantaan kaupungin työelämäpainotteinen perusopetus TEPPÖ

Opetustoimen asiantuntija Maria Laukka, Vantaan kaupunki

14.35 Kuinka joustavia ovat opetussuunnitelman perusteet?

Opetusneuvos Riia Palmqvist, Opetushallitus

14.55 Joustavat rakenteet päiväkotikoulussa: Kortepohjan päiväkotikoulu

Oppimisen tuen asiantuntija Anne Heino ja oppimisen tuen asiantuntija

Sanna Vuorinen, Jyväskylän kaupunki

15.15 Seminaari päättyy

Seminaarin avaus

Mitä hallitusohjelman toimeenpano tuo perusopetukseen?

Valtiosihteeri Mikaela Nylander
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Verkstoperuskoulu-hanke

KESKUSTELU

Pilottialueiden esittelyjä

- Sivistysjohtaja Marjo, Heikkilä, Pirkanmaa-Satakunta
- Sivistysjohtaja Joonas Riihimäki, Riihimäen seutu
- Kasvun ja oppimisen johtaja, Anne Lahtivirta, sivistys-
hyvinvointijohtaja Matti Vänntinen ja Kati Laine-Rissanen, SavoGrow
ja Konnevesi
- Sivistysjohtaja Päivi Rantakokko, Tunturi-Lappi

Verkstoperuskoulu-hanke

Pilottialueiden esittelyjä

Sivistysjohtaja Marjo, Heikkilä, Pirkanmaa-Satakunta

Pirkanmaan-Satakunnan pilottialue

8.2.2024

Sivistysjohtaja Marjo Heikkilä, Ikaalinen

Pilottialue

Ikaalinen	6800 as
Parkano	6100 as
Hämeenkyrö	10300 as
Ylöjärvi	33500 as
Jämijärvi	1700 as

Vuosien varrella kokeiltuja yhteistyömuotoja

- Yhteinen jopo-ryhmä Hämeenkyrö-Ikaalinen
- Yhteinen vammaisten lasten pienryhmä Hämeenkyrö-Ikaalinen
- Yhteisten opettajien kokeilu Ikaalinen-Jämijärvi
- Yhteiset vesot ja vakan koulutukset Ikaalinen-Hämeenkyrö-Parkano
- Opetussuunnitelmayhteistyö
- Yhteisiä hankkeita ollut lukuisia
- Lukioden yhteistyö

Alueen haasteet ja kehittämistarpeet

- Oppilaitosten etäisyydet osin pitkiä
- Syntyvyyskehitys huolestuttava
- Osaavan työvoiman rekrytointi
- Pienet yläkoulut pienenevät entisestään
- Alakoulujen verkko eri kunnissa hyvin erilainen
- Kuntien taloustilanne tulevaisuudessa hankala

Verkostoperuskouluhankkeen tavoitteet

---

1. Etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen kehittäminen

- Ortodoksiuskonto

1. Seudullinen opettajaresursointi

- Ikaalisten ja Jämijärven yhteinen musiikin opettaja (kokeilu lv 22-23)
- S2-opetus
- Opettajavaihto

1. Kollegiaalinen yhteistyö

- Sivistysjohtajien verkosto kokoontuu säännöllisesti
- Muita verkostoja aletaan rakentaa

Verkstoperuskoulu-hanke

Pilottialueiden esittelyjä

Sivistysjohtaja Joonas Riihimäki, Riihimäen seutu

HAUSJÄRVI

**VERKOSTOPERUSKOULU
RIIHIMÄEN SEUTU
RIIHIMÄKI, LOPPI JA HAUSJÄRVI**

YHTEISEN KEHITTÄMISEN KÄRJET

- YHTEISTYÖ VAATIVAN ERITYISEN TUEN OSALTA
- YHTEISTYÖ POISSAOLOIHIN LIITTYEN

VAATIVA ERITYINEN TUKI

- TARKOITUKSENA TEHDÄ YHTEISTYÖSTÄ ESIM. AUTISMIN KIRJON LASTEN OPETUKSEN JÄRJESTÄMISEN OSALTA
- TAVOITTEENA SAADA REKRYTOITUA OSAAMISTA JA MYÖS SAADA LUOTUA PYSYVIÄ TIIMEJÄ
- LÄHTÖKOHTANA PYSYVÄN JA KOULUTETUN HENKILÖSTÖN KAUTTA ANTAA PAREMMAT LÄHTÖKOHDAT OPPILAILLE
- TÄTÄ EI OLE VIETY ETEENPÄIN. TILANNE HAKEMUKSEN AIKAISEEN MUUTTUNUT

POISSAOLOT

- TYÖSEMINAARI 20.3.23 HAUSJÄRVELLÄ
- POISSAOLOIHIN LIITTYVÄÄ KEHITTÄMISTÄ MAAKUNNALLISESTI OIKEUS OPPIA-HANKKEEN TIIMOILTA
- VERKOSTOPERUSKOULU- HANKKEEN KAUTTA LÖYTÄÄ KONKREETTISIA TAPOJA TEHDÄ SEUDULLISTA YHTEISTYÖTÄ (YHTEISIÄ RESURSSEJA – TOIMINTATAPOJA)
- TAVOITTEENA LÖYTÄÄ UUSIA TAPOJA KIINNITTÄÄ OPPILAAT KOULUYHTEISÖÖN JA TOKI MYÖS PALAUTTAA TUO KIINNITYS
- TYÖSEMINAARIN KONKREETTISENA TULOKSENA YHTEINEN TAHTOTILA HYÖDYNTÄÄ ROBOTIIKKAA
- RIIHIMÄEN KAUPUNGILLA YKSI AV1-ROBOTTI (<https://youtu.be/PBptylxdAVE>)
- ROBOTTEJA N. 50 KAPPALETTA SUOMESSA
- KÄYTETTY PÄÄASIASSA ESIM. SYÖPÄÄ SAIRASTAVIEN LASTEN KANSSA
- TARKOITUS MADALTAA KYNNYSTÄ PALATA KOULUUN JA TOISAALTA MYÖS TAATA OPINNOISSA ETENEMISTÄ
- PILOTOITU VÄLITTÖMÄSTI HAUSJÄRVELLÄ – KOKEMUKSET
- SEUDULLINEN HAKEMUS OPETUSHALLITUKSELLE EI MENESTYNYT

KOKEMUKSET AV1- ROBOTTI

- RIIHIMÄEN KAUPUNKI LAINASI ROBOTTIA HAUSJÄRVELLE
- TAVOITTEENA OLI TUKEA ALAKOULULAISEN KOULUNKÄYNTIÄ JA MAHDOLLISTAA OSALLISUUDEN KOKEMUS
- KYSEINEN OPPILAS INNOSTUI ALUKSI, MUTTA UUTUUDEN VIEHÄTYKSEN JÄLKEEN TOIMINTA KUIVUI KASAAN
- OPPILAAT HAASTEET TÄSSÄ TAPAUKSESSA, EHKÄ VÄÄRÄT AJATELLEN METODIA

POISSAOLOJEN TARKISTUSLISTA

- KAIKKI KOLME KUNTAA MUKANA OIKEUS OPPIA -HANKKEESSA
- YHTENÄ TULOKSENA POISSAOLOJEN TARKISTUSLISTA
- LISTAUKSEN TAVOITTEENA TEHDÄ NÄKYVÄKSI KOULUN TEKEMIÄ TOIMENPITEITÄ JA ANTAA TUKEA HENKILÖSTÖLLE MUISTILISTAN MUODOSSA
- JALKAUTUS MENEILLÄÄN KUNNISSA
- TARKISTUSLISTA MYÖS TUKEE TEHTÄVÄÄ YHTEISTYÖTÄ MUIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA – HELPOTTAÄ TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN LÄPIKÄYNTIÄ
- NS. OIKEUSTURVA NÄKÖKULMA MYÖS
- TARKISTUSLISTAAN HENKILÖSTÖLTÄ KAKSI VASTAKKAISTA NÄKEMYSTÄ. OSA KOKEE HELPOTUKSENA JA OSALLE TUOTTAÄ AHDISTUSTA

Pilottialueiden esittelyjä

Kasvun ja oppimisen johtaja, Anne Lahtivirta,
sivistys-hyvinvointijohtaja Matti Vänntinen ja
sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen, SavoGrow & Konnevesi

SavoGrow & Konnevesi

proudly present

Verkstoperuskoulu 08.02.2024

Ropleemi The Problem

Miten ajattelitte taklata väestöromahduksen?

Miten ajattelitte ottaa haltuun oppilaskohtaiset kulut?

**Miten ajattelitte hoitaa
seutukuntanne**

yläkoulusodat?

**Miten ajattelitte
kääntää
oppimistulokset
noustuun?**

Miten ajattelitte tukea henkilöstön jaksamishaastetta?

Kukoistaako teillä ops-perusteiden henki?

Miten toteutuu ops-perusteiden ihmiskäsitys?

Miten toteutuu ops-perusteiden tiedonkäsitys?

Miten toteutuu ops-perusteiden oppimiskäsitys?

**Onko kunnassanne haastetta tuottaa
perusopetus
palveluna?**

Eipä mitä.

Meillä on ratkaisu!

Verkstoperuskoulu 08.02.2024

THE Solution

Verkostonperuskoulu 08.02.2024

UKK3.0

Uusi KiertoKoulu 3.0

Koulun teknologinen kehitys:

Lylyteknologia
Onnikkateknologia
Ja mitä sitten?

Niin, oletteko kuulleet intterneetistä?

Meilläpä on intterneettiyhteys!

Mitäpä jos vapauduttaisiin koulun perinteisestä

**aika-tila-
struktuurista?**

Mitäpä jos annettaisiin tilaa ja rakennettaisiin perusta

**ops-perusteiden
painotuksille?**

UKK3.0

**monipaikkainen
yhteisopettajuus**

UKK3.0

**oppiainerajat ylittävät
sisältökokonaisuudet**

UKK3.0

**lukujärjestyksestä
viikkosuunnitelmaan**

UKK3.0

tutkiva oppiminen

UKK3.0

**tavoitteiden avaaminen
oppilaille
ymmärrettäviksi**

UKK3.0

**jatkuva tuki
oppimisen taidoille**

UKK3.0

**jatkuva arviointi
itsearviointin työkalut**

UKK3.0

Seuraa meitä:

*ja tähän nettiosoite,
jota ei vielä ole.*

UKK3.0

Suattaapi olla, että yhdessä tehhään:

**Keitele, Konnevesi, Pielavesi,
Rautalamppi, Suonenjoki, Tervo,
Vesanto,
Itä-Suomen yliopisto, UEF**

**Rakennamme koulun, joka on
pedagogisesti kestävä
&
taloudellisesti kestävä.**

Rakennamme tulevaisuuden peruskoulun.

Verkstoperuskoulu 08.02.2024

Kiitos huomiostasi!

Team SavoGrow & Konnevesi

Verkstoperuskoulu-hanke

Verkstoperuskoulu-hanke

Pilottialueiden esittelyjä

Sivistysjohtaja Päivi Rantakokko
Tunturi-Lappi

Muonio 150

paliskunnan alueella 6000 poroa

yli 1000 rekikoiraa

Yli 200 järveä

8 vuodenaikaa

yli 500 km retkeilyreittejä

n. 200 km hiihtolatuja

2 hiihtokeskusta: Pallas & Olos

Tutkitusti maailman
puhtain ilma

~2 300 asukasta
2 039,97 km² pinta-ala
0,88 km² / asukas
1,22 henkilö / 1 km²
133,97 km² vesistöjä

~20 eri kansalaisuutta
3,5 % ulkomaan kansalaisten osuus

työllisyysaste 75,6%
työttömyysaste 9%
työpaikkaomavaraisuusaste 104,1
palvelujen työpaikkojen osuus 87,1%

Suomen suosituin
kansallispuisto, Pallas-
Yllästunturi

130 000 rek. yöpymistä
66% kv-asiakas
34% kansallinen asiakas

Perusopetuksessa yksi yhtenäiskoulu ja oppilasmäärä nyt 250 oppilasta.
Perusopetuksen oppilasmäärä on pysynyt lähes samana viime vuodet.

Alakoulun yhteyteen suunnitellaan uutta päiväkotia ja esikoulua.
Esiopetus kuuluu varhaiskasvatuksen tehtäväalueelle.

Muoniolla ja Kittilällä on voimassa oleva lähikoulusopimus Raattaman
alueen Kittilän kunnan puolella olevien oppilaiden osalta koulun
käymisestä Muonion Yhtenäiskoulussa.

Perusopetuksessa neljä koulua: kuntakeskuksessa Kolarin koulu (0-9) ja alakoulut (0-6) Sieppijärvellä, Ylläsjärvellä ja Äkäslompolossa.

Perusopetuksen oppilasmäärä nyt 482 oppilasta. Perusopetuksen oppilasmäärä kasvanut yli 50% viimeisen vajaan kymmenen vuoden aikana.

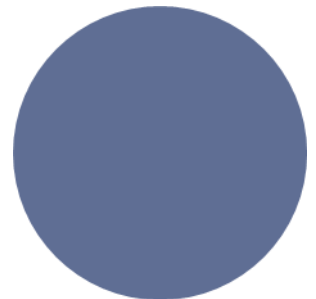
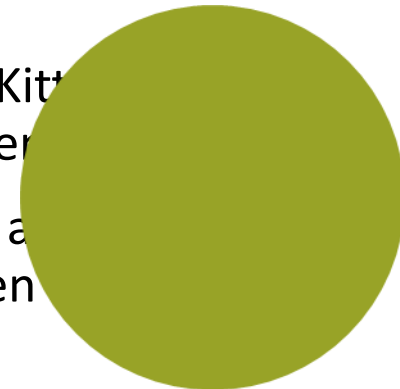
Kunnan vetovoimatekijöitä Ylläs, Muonionjoki ja koko kunnan alueen hieno luonto sekä näiden luomat harrastusmahdollisuudet.

Vetovoimatekijöistä johtuen henkilöstön rekrytointien tekeminen on ollut helppoa.

Kolarin kuntakeskukseen on valmistumassa tällä hetkellä uusi monitoimitalo johon sijoittuvat Kolarin koulu, kuntakeskuksen päiväkotit ja Kolarin lukio. Lisäksi rakennuksessa on 1000m² liikuntahalli.

Kolarilla ja Kittilällä on voimassa oleva lähikoulusopimus Ylläsjärven alueen Kittilän puolella olevien lasten osalta koulun käymisestä Kolarin kunnan Ylläsjärven koulun kautta.

Ylläsjärven koulu sijaitsee lähellä Kittilän ja Kolarin kunnan rajaa ja kyseisen alueen kunnalaisilla lapsilla on huomattavasti lyhyempi matka Kolarin Ylläsjärven kouluun.

Kittilän kunta:

- Upeat luonto ja maisemat (Ounasjoki, 718 järveä ja 10 tunturia).
- Levi on Suomen johtava ympärivuotinen matkailu- ja tapahtumakeskus.
- Aktiiviset lomailumahdollisuudet (revontulet, ulkoilu, patikointi, maastopyöräily, talviurheilu).
- Monipuoliset majoitusmahdollisuudet perhemajoituksista luksusloma-asuntoihin ja -hotelleihin.
- Euroopan suurin kultakaivos sijaitsee Kittilän kunnan alueella.
- Kunnan asukasluku (n. 6500) on voimakkaassa kasvussa.

Perusopetuksen koulut Kittilässä:

Alakoulut

- Lukkarin koulu (kirkonkylä), 32 + 228 oppilasta
- Sirkan koulu, 33 + 172 oppilasta
- Kaukosen koulu, 1 + 18 oppilasta
- Alakylän koulu, 2 + 19 oppilasta

Yläkoulu

- Kittilän yläkoulu, 212 oppilasta

Verkstoperuskouluhanke Kittilässä lyhyesti:

”Tunturi-Lapin kuntien (Kittilä, Kolari, Muonio) perusopetuksen yhteistyön syventäminen.”

- Kolarilla ja Kittilällä lähikoulusopimus (Ylläsjärvi)
- Muoniolla ja Kittilällä lähikoulusopimus (Raattama)

Kittilän kunnan alueella sijaitsevien kylien oppilailla huomattavasti lyhyempi matka naapurikuntien kouluihin.

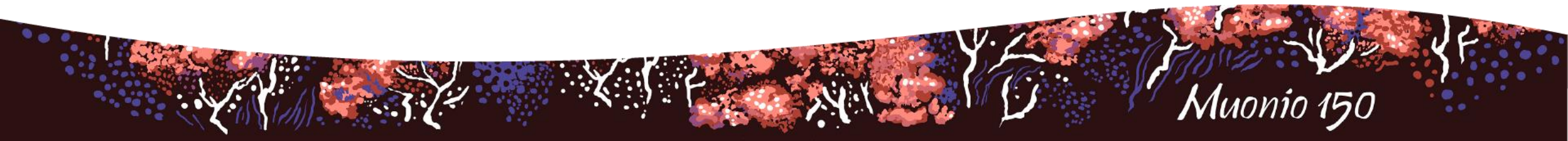
Perusopetuksen järjestämisen paikalliset kehittämistarpeet

Seuraavien vuosien väestönkehitys ja aluerakenteen muutokset ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat kuntiemme peruskouluihin eri tavoin.

Maantieteellisesti laajoissa kunnissa perusopetuksen järjestäminen on paikoin haastavaa.

Kuntia yhdistää oppilaiden pitkät koulumatkat; yli puolet kuntien oppilaista on koulukuljetuksessa.

Kittilässä ja Kolarissa kausityöläisten perheiden oppilaat vaikuttavat koulujen lukuvuoden oppilasmääriin. Kittilä, Kolari ja Muoniokin ovat muuttovoittokuntia ja etenkin Kittilässä ja Kolarissa oppilasmäärät ovat lievästi kasvusuuntaisia.

Toteutussuunnitelma ja tavoitteet

Tiivistämme yhteistyötä kuntarajojen ylittävällä yhteistyöllä. Teemme jo nyt yhteistyötä, mutta voimme tehdä enemmän ja suunnitelmallisemmin.

Kehitämme ja päivitämme kuntiemme olemassa olevia sopimuksia, etenkin lähikoulusopimuksia (Kittilä-Kolari ja Kittilä-Muonio; laajat kunnat ja raja-alueilla asuvat oppilaat, toisen kunnan koulu lähempänä kuin kotikunnan koulu). Selvitämme mahdollisen yhteisen toimielimen muodostamista.

Hankkeen tavoitteena on kehittää kuntiemme ja opetuksen järjestäjiemme yhteistyömuotoja ja -tapoja (perusopetuksen rakenteita), jolla voidaan ratkaista muun muassa perusopetuksen saatavuutta ja saavutettavuutta. Yhteistyön tavoitteena voi myös olla opetuksen järjestämistapojen laajentaminen ja monipuolistaminen. Kehittämistavoitteena meillä on huomioida paikalliset ja alueelliset tarpeet.

Toteutussuunnitelma ja tavoitteet

Kuntiemme välisen yhteistyöllä huolehdimme perusopetuksen saatavuudesta ja saavutettavuudesta (kuntien raja-alueilla asuvat oppilaat).

Meitä yhdistää myös halukkuus tarjota laadukasta opetusta niin, että **lasten ja nuorten sivistyksellisiin tarpeisiin** (opetustarjonta ja monipuolinen opetus) voidaan vastata parhailla mahdollisilla ratkaisuilla. Etsimme ratkaisuja kuntarajojen ylimeneviin **etäopetusmuotojen hyödyntämiseen** lähiopetusta tukien (eri oppiaineiden, esim. valinnaiskielten osalta).

Tekemällä yhteistyötä saamme **pätevää henkilökuntaa alueelle ja ylläpidämme henkilöstön osaamista**, ei pelkästään opetuspuolella, vaan myös muissa osaajissa. **Luomme yhteistyöllä veto- ja pitovoimaa kuntiemme alueelle.** Tavoitteeseen pääsemme esimerkiksi yksittäisten aineenopettajien yhteistyöllä – ammatillinen tuki yli kuntarajojen, toimivien käytänteiden tunnistamisella, yhteistyön laajentamisen kerho- ja harrastustoimintaan (etäkerhoilu) nuoret ja lapset oppivat tuntemaan toisiaan, tapaavat samoista asioista kiinnostuneita nuoria.

Yhteistyöllä on vaikutuksensa myös kuntien lukioden yhteistyöhön

Verkstoperuskoulu-hanke

KESKUSTELU

Inklusiiviset joustavat rakenteet

Rehtori Minna Taipale
Edvin Laineen koulu,
Iisalmen kaupunki

**Joustava mieli,
ratkaisukeskeisyys
ja tiimityö:
inklusiivisen koulun
perusta**

Minna Taipale
Edvin Laineen koulu
rehtori
040 5889067
minna.taipale@iisalmi.fi

Edvin Laineen koulu lv 23-24

Esiopetus 22 + 1-9 vuosiluokat oppilaita 240

10 yleisopetuksen ryhmää

6 erityisen tuen pienryhmää

Painotettua opetusta: Montessori, Musiikki

TIIMIRAKENNE

e+1-2 – tiimit: luokanopettaja 3 , elo 2 , kko 9, vaka-esiopettajat 2

3: luokanopettajia 2, elo, koulunkäynninohjaajia 4

4: luokanopettajia 2, elo, koulunkäynninohjaajia 5

5: luokanopettajia 2, elo, koulunkäynninohjaajia 4

6-9: luokanopettajia 1, 1 elo, resurssiopettaja, koulunkäynninohj, 4

KERY tiimivetäjät 6, rehtori ja ohjauksen koordinaattori

YS/TIIMIAIKA viikoittain samaan aikaan koko henkilökunnalla.

Tiimiaikaa lisäksi tiimeillä pitkien välituntien aikana vuoropäivinä.

Täällä kaikki saavat onnistua

Yhteiset arvot ja toimintaperiaatteet

Ainutlaatuisuus

Erilaisuus on voimavaramme.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki toteutuu yhteistyössä yksilöllisesti jokaisen vahvuudet huomioiden.

Luottamus

Yhteisen dialogin kautta syntyy yhteistä ajattelua ja löytyvät joustavat ratkaisut. Avoimuus vahvistaa luottamusta ja ratkaisukeskeisyyttä.

Luovuus

Opimme uutta yhdessä joka päivä. Kulttuurista saamme elämyksiä ja kokemuksia.

Sydämen sivistys

Vuorovaikutus on positiivista ja voimavarakeskeistä. Jokaisella on kykyjä, voimavaroja, vahvuuksia ja mahdollisuuksia.

Osallisuus

Kaikki otetaan mukaan. Toimimme tiimeissä. Osallisuuden kokemus luo hyvinvointia kaikille.

Kestävä kehitys

Kierrätys on luontainen osa koulun toimintaa. Kestävä kehitys toteutuu kaikissa valinnoissamme.

Hyvinvointia opimme yhdessä

Toiminnalliset työtavat

Opimme yhdessä leikin ja toiminnan kautta. Joustavat ryhmittelyt ja monipuolinen tilojen käyttö.

Learning is sharing

Opimme yhdessä toisiltamme, vertaisoppiminen on voimavara. Kaikki saavat opiskella ja työskennellä yhdessä.

Teknologia apuna

Henkilökohtaiset laitteet kaikilla. Runsaasti oppimateriaaleja oppimisen ja eriyttämisen mahdollistajina.

Enemmän vuorovaikutusta

Turvallinen ilmapiiri ja tuki oppimiseen sekä koulunkäyntiin rakentuu tiimeissä:

=> aikuisten välinen avoin, joustava ja saumaton tiimityö muodostaa parhaimman yksilöllisen tuen oppilaille ja ryhmille.

Sensitiivisessä vuorovaikutuksessa

toimimme eri tilanteissa tilanteen vaatimalla herkkyydellä: aktiivisesti harkitsemme, ymmärrämme ja tulkitsemme omaa toimintaa eri tilanteissa ja erilaisten ratkaisujen vaikutuksia erilaisiin lapsiin ja lapsiin osana ryhmää.

Monialainen osaaminen voimavarana

Kouluterveydenhoitaja (2-3 päivää viikossa)+koululääkäri

Koulukuraattori 2 päivää viikossa

Koulupsykologi (konsultaatio, tarvittaessa koululla)

Koulupsyykkari (psykiatrinen sairaanhoitaja) tarvittaessa

Toiminta-, puhe- ja fysioterapeutit (terapiat koululla)

Iltapäivätoiminta Vilkkilä

Vanhempien verkostot

Aktiivarit ry, Iisalmen Montessoriyhdistys ry

Vanhempien tiimit: vertaistukena ja luokkien toimintaa tukemassa

Kerhotoiminta

Iisalmen harrastamisen malli Ihme

Aktiivinen oppilaskuntatoiminta

Inklusiivinen koulu

Kiitos!

Verkstoperuskoulu-hanke

KESKUSTELU

Verkstoperuskoulu-hanke

TAUKO
14.00-14.15

Verkstoperuskoulu-hanke

Vantaan kaupungin työelämä- painotteinen perusopetus TEPPO

Opetustoimen asiantuntija
Maria Laukka
Vantaan kaupunki

TEPPO Vantaan perusopetuksessa

8.1.2024 Verkstoperuskoulu-seminaari

Opetustoimen asiantuntija Maria Laukka

Vantaa ♦ Vanda
1974–2024

Vantaan perusopetuksen strategiset painopisteet 2022-2025

Yhteisöllisyys

- Jokainen kokee kuuluvansa kouluyhteisöön
- Vahvistamme tunne- ja vuorovaikutustaitoja, eikä ketään kiusata
- Edistämme yhteisopettajuuden toimintakulttuuria
- Rakennamme yhteisöllistä hyvinvointia yhdessä huoltajien ja opiskeluhoollon kanssa

HYVÄ ELÄMÄ

Kestävä tulevaisuus

- Vahvistamme oppilaiden vantaalaista identiteettiä ja vaikutusmahdollisuuksia omaan toimintaympäristönsä
- Ympäristövastuun taitotavoitteet on laadittu ja käytössä kaikilla luokka-asteilla

HYVINVOINTI

Rakennamme yhdessä oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia

KASVU

Ohjaus, kielitietoisuus ja tuki

- Koulussa on käytössä monipuoliset ja toimivat opiskelun ohjauksen mallit
- Toteutamme laadukasta kielitietoista pedagogiikkaa
- Varmistamme jokaiselle oppilaalle riittävän ja oikea-aikaisen tuen
- Vahvistamme nivelvaiheyhteistyötä

OPPIMINEN

Monipuolinen osaaminen

- Oppilaat osallistuvat opiskelunsa suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.
- Matematiikan osaaminen ja lukutaito paranevat
- Jokaisella oppilaalla ja opettajalla on taitotasojen mukaiset digitaidot
- Oppimisen arviointi on monipuolista

Perusopetus työelämä Vantaalla

TET-jaksot kaikille:

- 9.-luokkalaiset 2 viikkoa 9. luokan syksyllä
- 8.-luokkalaiset 1 viikko osassa kouluja 8. lk keväällä

Ikäluokan
koko
n. 2700
oppilasta

TehoTET-jaksot tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oleville 8.- ja 9.-luokkalaisille:

- yksilöllisesti opon ohjauksella tehtävät TET-jaksot
- yksi lakisääteisen teho-ohjauksen muoto

Oppilaiden
ohjaus-
tarpeen
mukaan

TEPPO (työelämäpainotteinen perusopetus) sekä JOPO (joustava perusopetus) ko. malleihin valituille oppilaille:

- TEPPO tarjolla kaikille 8. ja 9. lk oppilaille
  - 19 koulua, TEPPO-opo tukena
- JOPO erityisen tuen pienluokkalaisille
  - 4 koulua, erityisopettaja tukena

TEPPO: 482
JOPO: 42

Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

[Tehostettua oppilaanohjausta
Vantaan malliin -video](#)

- Tehostettua oppilaanohjausta tulee tarjota niille 8.-9.-luokkalaisille oppilaille, jotka tarvitsevat perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea
- Korostuu oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittäminen sekä ohjaaminen oppilaalle sopiviin jatko-opintoihin
- Tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta.
- Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma, johon kirjataan vahvuuksia sekä tavoitteita siirtymisestä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

TEPPO tehostetun oppilaanohjauksen yhtenä toimintamallina

- ✓ Antaa tukea koulutus- ja uravalinnalle
- ✓ Ehkäisee syrjäytymistä
- ✓ Tukee kotoutumista ja kielen oppimista
- ✓ Mahdollistaa vaihtelun ja lisähaasteen

Toiminta pyrkii edistämään oppilaiden

- itsetuntemusta ja omien vahvuuksien tunnistamista
- työelämätaitoja (mm. motivaatiota, toimijuutta ja ajankäytön hallintaa)
- työelämäntuntemusta ja urasuunnitteluvalmiuksia
- päätöksentekotaitoja

Ohjaamme oppilaita kohti aikuisuutta, yhteishakua ja toisen asteen opintoja

Keskiössä oppilaan yksilöllinen joustava opiskelupolku, tärkeää perheen sitoutuminen

TEPPO-hakukriteerit

- Akateeminen opiskelutapa ei ole yksin toimiva tai riittävä
- Oppilas hyötyy erilaisiin työympäristöihin tutustumisesta, suunnitelmallisista työssäoppimisjaksoista ja työelämätaitojen kehittymisestä sekä näiden ja opiskelun joustavasta yhdistämisestä
- Oppilas hyötyy kotoutumista edistävistä varhaisista työelämäyhteyksistä
- Oppilas tarvitsee omakohtaisia kokemuksia urasuunnitteluvalmiuksien kehittämiseen ja omien vahvuuksien löytämiseen
- Oppilas kaipaa lisää motivaatiota, suunnitelmallisuutta ja tukea opintoihinsa
- Valinnat moniammatillisena yhteistyönä koulun toimesta
- Huoltajat ovat sitoutuneita

[TEPPO Vantaan kaupungin nettisivuilla](#)

Vantaan TEPPO

5-7 työelämäjaksoa
lukuvuoden aikana

yksilö- ja
pienryhmäohjausta

valinnaisaine

tutustumisviikko
toisella asteella

Vantaan perusopetuksen
strategian mukaista ja
keskitetysti ohjattua

Opetussuunnitelmakirjaus
joustavan perusopetuksen sekä
oppilaanohjauksen alla

Joustavaa perusopetusta
oppilaan lähikoulussa

Yksi tehostetun
oppilaanohjauksen
muoto

Joka koululla yksi TEPPO-
opo tai jaettu yhteistyömalli
opotiimissä

Oppilaat 8.- ja 9.-
luokkalaisia, oppilaita
noin 15-30/koulu

TEPPO-työssäoppimisjaksot

- Kouluvuoden aikana yhteensä 5-7 viikkoa
- Yksilöllistä joustoa on
- Yksi työssäoppimisjakso kestoltaan 1-2 viikkoa
- Oppilaita kannustetaan omatoimiseen työpaikkojen etsintään, omien kiinnostusten pohjalta
- Työpaikkojen etsinnässä ja TEPPO-markkinoinnissa apuna esite, videot, sometili, TEPPO-paikat kartalla ja muut materiaalit sekä TEPPO-opo
- Oppilas voi tehdä työssäoppimisjaksot eri työpaikoissa tai samassa työpaikassa. Mahdollisuus myös tutustumiseen toiselle asteelle.
- TEPPO-opo käy työpaikoilla TEPPO-viikkojen aikana ja pitää yhteyttä työnantajiin matalalla kynnyksellä

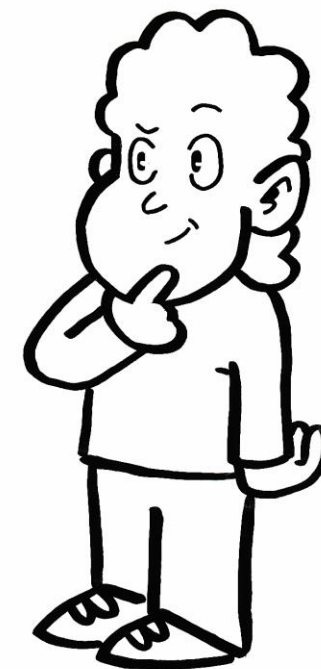

Tutustumisviikot Variassa, Mercuriassa ja Vantaan lukioissa

Sen sijaan, että TEPPO-oppilas lähtee työssäoppimaan työpaikalle, hän tutustuu viikon ajan Variassa/Mercuriassa/lukioon tiettyyn itseään kiinnostavaan alaan.

Yhteistyö aloitettu 2019, lukuvuonna 2023-2024:

- 5 eri viikkoa, tarjolla yli 200 tutustumispaikkaa 17 ammatillisella alalla
- Tutustujia kaikista TEPPO-kouluista
- Lisäksi mahdollisuus tutustumisiin myös JOPO-, JouJa- ja niveloppilailla

Tavoitteena

- tukea oppilaiden nivelvaihetta perusopetuksesta toiselle asteelle → oppilas saa mahdollisimman realistisen kuvan alan opiskelusta ja tukea yhteishakupäätökselleen
- Varialla/Mercurialla/lukioilla mahdollisuus markkinoida oppilaitosta tutustujien kautta laajemminkin peruskouluille

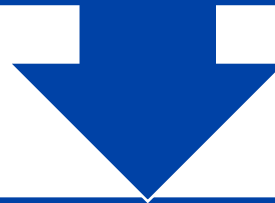
Mitä työpaikalla opitaan?

Mitä opsin sisältöjä oppilas oppii työssäoppimassa?

Oppiainekohtaiset sisällöt?

Laaja-alaisen osaamisen taidot?

Miten työssäoppimisjaksolla opittu tunnistetaan ja tunnustetaan koulussa?

Vantaalla koulut ovat ratkoneet asiaa hieman eri painotuksin

Opinnollistaminen: työtehtäviin ja opsiin sidottuja tehtäviä, jotka arvioidaan osana oppiaineen opetusta

Laaja-alaisen osaamisen taitojen oppimisen näkökulma, keskiössä aineenopettajien oman opetuksen suunnittelu ja rytmittäminen

Sisältöjä mm.

- oppilaan omat jatko-opintopohdinnat, vahvuudet ja omat kiinnostukset osana omien jatko-opintojen suunnittelua
- TEPPO-työssäoppimisjaksoille valmistautuminen konkreettisten työelämätaitojen harjoittelun kautta
- TEPPO-työssäoppimisjaksojen purkaminen ja kokemusten vaihto
- erilaisiin koulutus- ja ammattialoihin tutustuminen
- tulevaisuuden työelämä
- yrittäjäyys
- ryhmäyttäminen

Tärkeää säännölliset tapaamiset ja vertaisryhmän tuki.

TEPPO- valinnaisaine 1-2vvt

Yksin ei
tarvitse
pohtia!

- kokemuksia ja tarinoita työpaikoilta

Kiitos!

**Lisätietoja antaa
mielellään:**

Opetustoimen asiantuntija Maria Laukka
maria.laukka@vantaa.fi
050 304 2548

Vantaa
Vanda

50

**KOTONA
VANTAALLA**

1974 ♦ 2024

Verkstoperuskoulu-hanke

KESKUSTELU

Kuinka joustavia ovat opetussuunnitelman perusteet?

Opetusneuvos Riia Palmqvist
Opetushallitus

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

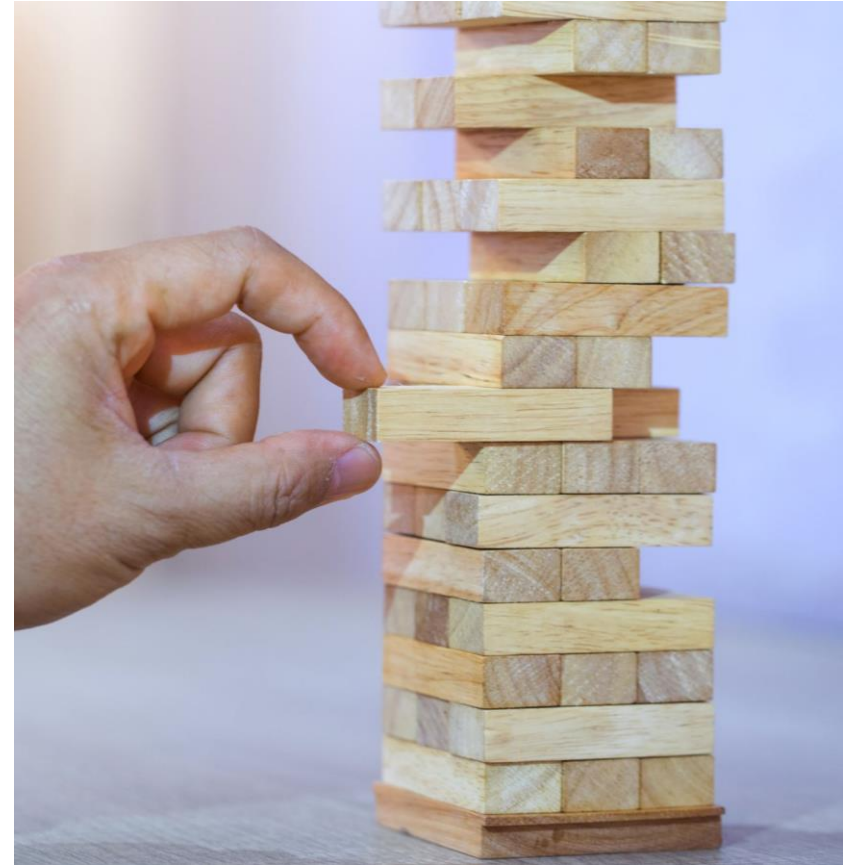
Kuinka joustavia ovat opetussuunnitelman perusteet?

Riia Palmqvist
opetusneuvos
Opetushallitus

Opetussuunnitelma antaa raamin

- Suomen perustuslain ja yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, seksuaalisen suuntautumisen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Tasa-arvolaki velvoittaa kaikkia oppilaitoksia huolehtimaan siitä, että ihmisillä on sukupuoleen katsomatta samat mahdollisuudet koulutukseen. Opetuksen ja opetusaineistojen tulee tukea tasa-arvolain toteutumista.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

- Vuosiluokkiin sitomaton opiskelu
- Yhdysluokkaopetus
- Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus
- Joustava perusopetus
- ”Muut joustavat järjestelyt”

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

Verkstoperuskoulu-hanke

KESKUSTELU

Joustavat rakenteet päiväkotikoulussa: Kortepohjan päiväkotikoulu

Oppimisen tuen asiantuntija Anne Heino ja
oppimisen tuen asiantuntija Sanna Vuorinen
Jyväskylän kaupunki

JOUSTAVA TUEN JA OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN PERUSOPETUKSESSA

Verkstoperuskoulu-seminaari

8.2.2024

Anne Heino, oppimisen tuen asiantuntija

Sanna Vuorinen, kasvun ja oppimisen tuen asiantuntija

Meistä tulee jotakin
YHDESSÄ,
ei ole toisia, on vain meitä!

KORTEPOHJAN PÄIVÄKOTIKOULU

- 0-6-vuotiaita lapsia n. 200
- 7-12-vuotiaita oppilaita 400
- monikielisiä oppilaita 30 %
- 2 valmistavan opetuksen ryhmää
- 2 joustavan tuen ryhmää
- Englanninkielinen opetus 1-6
- Kielirikasteinen opetus

TOIMINTAKULTTUURI KASVAA JA NÄKY YHDESSÄ TEKEMISESSÄ

- **Kaikille yhteinen oppimisympäristö** tarjoaa mahdollisuuden tehdä työtä yhdessä, rinnakkain ja vertaisiltaan oppien.
- **Inklusiivinen ajattelu** näkyy arjen toiminnassa päivittäin kaikissa lapsiryhmissä. Jokainen lapsi voi osallistua omilla taidoillaan, yhdenvertaisesti.
- **Päiväkotikoulun rakenteet** mahdollistavat erilaisia oppijoita ja eri kehitysvaiheissa olevia koulutulokkaita. Esiopetus ja alkuopetus tekevät työtä yhdessä ja lapset saavat toimia eri-ikäisistä oppijoista koostuvissa ryhmissä.
- **Monialainen yhteistyö** on tiivistä; talossa toimii perhekeskus, opiskeluhuolto ja lastenneuvola.

JOUSTAVA TUEN JÄRJESTÄMINEN PÄIVÄKOTIKOULUSSA

- **Pedagogiikan ja tuen järjestelyjen yhteisöllinen johtaminen**
  - Rehtori ja päiväkodin johtaja yhdessä
  - Tiimit
- **Pedagogisella yhteistyöllä** luodaan oppimisympäristöjä kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisessa kouluyhteisössä.
  - Laadukas arjen pedagogiikka
- **Joustava koulun alku** mahdollistaa lapsen siirtymisen joustavasti esiopetuksen toimintatavoista kouluun omien valmiuksiensa mukaisesti.
  - Varhaiskasvatuksen ja erityisopettajan yhteistyö ja lapsituntemus

JOUSTAVA TUEN JÄRJESTÄMINEN PÄIVÄKOTIKOULUSSA

- **Joustavan ryhmittelyn avulla** lapsi saa toimia ja oppia eri-ikäisistä oppijoista koostuvissa ryhmissä.
- **Yhteisen henkilöstöresurssin kehittäminen**
  - Erityisavustaja-koulunkäynnin ohjaaja –resurssi
  - Iltapäivätoiminnan järjestäminen, kasvun ja oppimisen tuki
- **Yhteisen arvioinnin** avulla kehitetään toimintaa ja tehdään lapsen oppiminen näkyväksi.

A wide-angle photograph of a modern, multi-span bridge at night. The bridge is illuminated with warm white lights, and its reflection is visible in the calm water below. The sky is a deep blue with some clouds. In the background, a city skyline is visible, including a tall building on the right. The overall mood is serene and modern.

KIITOS!

JYVÄSKYLÄ

Verkstoperuskoulu-hanke

KESKUSTELU

Verkostoperuskoulu-hanke

KUNTA
LIITTO

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

FCG.

KIITOS OSALLISTUMISESTA!

LISÄÄ HANKKEESTA

<https://www.kuntaliitto.fi/verkstoperuskoulu>

Kuntaliitto toteuttaa hanketta vuosina 2023-2024 Finnish Consulting Groupin kanssa. Hankkeen osarahoittajana toimii Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä HAMA.

KUNTA
LIITTO

KUNTA LIITTO